



**Martinuscollege**

vmbo, mavo, havo,  
atheneum, gymnasium

# PESTPROTOCOL

Beschrijving van signalen van pestgedrag, activiteiten om pestgedrag te voorkomen en de aanpak van pestgedrag.

# Inhoudsopgave

	Pagina
<b>Hoofdstuk 1 Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>Hoofdstuk 2 Pesten</b>	<b>4</b>
2.1 Verschil tussen plagen en pesten	4
2.2 Signalen van pestgedrag	4
2.3 Cyberpesten	5
<b>Hoofdstuk 3 Aanpak van pesten</b>	<b>6</b>
3.1 Preventieve maatregelen tegen pesten	6
3.2 Vijfsporenaanpak van pesten	6
3.2 Stappenplan na melding van pesten	7
3.3 Pesten via sociale media	8

## **Hoofdstuk 1      Inleiding**

Het Martinuscollege vindt het belangrijk dat leerlingen zich prettig voelen op school. Niet alleen omdat dit op zich al belangrijk is, maar ook omdat dit een voorwaarde is om goed te kunnen leren. Daarom spant iedereen zich in om het Martinuscollege een veilige school te laten zijn. In dit verband is onder andere een convenant getekend met de politie.

Een goede sfeer in de klas en op school vinden wij belangrijk. Daarom besteden wij veel aandacht aan de opvang van onze leerlingen. Verhoudingen tussen leerlingen onderling kunnen soms verstoord worden door pesten. Het Martinuscollege vindt pesten onacceptabel en streeft naar een gezamenlijke aanpak bij pestproblemen.

In het pestprotocol van de school vindt u een beschrijving van signalen van pestgedrag, activiteiten om pestgedrag te voorkomen en de aanpak van pesten.

## **Hoofdstuk 2      Pesten**

### **2.1   Verschil tussen plagen en pesten**

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen feitelijk aantoonbaar proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Er is verschil tussen plagen en pesten. Bij plagen is er sprake van gelijke macht, er wordt niet gekwetst en aan plagen kan men plezier beleven. Als iemand het plagen niet meer leuk vindt, dan wordt het pesten.

Een aantal vormen van pesten zijn:

- Pesten met woorden (bv. schelden).
- Lichamelijk pesten (bv. trekken aan kleding, slaan of schoppen).
- Uitsluiting (bv. negeren).
- Afpersing (bv. dwingen om iets voor de pester te doen).
- Pesten via sociale media (bv. het versturen van haatberichten).

### **2.2   Signalen van pestgedrag**

Kinderen die gepest worden, schamen zich vaak en durven er meestal niet goed met anderen over te praten. Zelfs niet met hun ouder(s)/verzorger(s). Soms is uit signalen op te maken dat er iets aan de hand is.

Mogelijke signalen van pesten die herkend worden op school:

- Altijd een bijnaam, de persoon nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over die persoon.
- Een klasgenoot telkens weer ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over kleding.
- Isoleren en negeren.
- Na schooltijd opwachten, schoppen of slaan.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de gepeste gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen.

Mogelijke signalen van pesten die herkend worden binnen de thuissituatie:

- Niet meer naar school willen.
- Niet meer over school vertellen.
- Heeft weinig of geen vrienden.
- Verslechtering van de schoolresultaten.
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn.
- Het kind heeft last van buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid.
- Het kind fietst alleen naar school.

### 2.3 Cyberpesten

Cyberpesten is online pesten en gebeurt dus via computer en/of mobiel. Omdat men elkaar niet ziet bij online pesten is het een gemakkelijke vorm om iemand anoniem te pesten. De gepeste kan niet adequaat reageren omdat deze niet in alle gevallen weet wie de dader is. Ook is het bij cyberpesten voor de gepeste moeilijk om de regie te pakken.

Voorbeelden van online pesten:

- Bedreigingen vinden plaats via sociale media.
- Accounts worden gehackt.
- Naaktfoto's worden geplaatst met een afbeelding van het gezicht van de gepeste.
- Jongeren worden geplaatst op een 'banga-lijst'.
- Stalking.
- Webcam-seks.

## **Hoofdstuk 3      Aanpak van pesten**

Het Martinuscollege pakt het pesten aan vanuit een begeleidingsstructuur. Hierin spelen leerlingen, leraren, mentoren, zorgbegeleiders, teamleiders, de anti-pestcoördinator en ouder(s)/verzorger(s) een belangrijke rol.

### **3.1 Preventieve maatregelen tegen pesten**

Om pesten te voorkomen en een prettige en veilige sfeer te creëren en te behouden onderneemt het Martinuscollege een aantal preventieve acties:

- Individuele gesprekken met de mentor.
- Bespreking van de 10 Martinusregels tijdens de (mentor)lessen.
- Surveillance tijdens pauzes.
- Projecten met thema's rondom pesten.
- aandacht voor cyberpesten tijdens mentorlessen

Tijdens leerlingbesprekingen wordt in teamverband gesproken over de signalen van pestgedrag en worden situaties besproken waarbij mogelijk sprake is van pesten. Binnen het team worden afspraken gemaakt over een gemeenschappelijke aanpak hiervan.

Op verschillende momenten worden ouder(s)/verzorger(s) betrokken bij het herkennen van signalen van pestgedrag; zoals tijdens ouderavonden en bijeenkomsten van de oudervereniging. Binnen de school zijn een vertrouwenspersoon en een anti-pestcoördinator aanwezig.

### **3.2 Vijfsporenaanpak van pesten**

De vijfsporenaanpak houdt in dat de verantwoordelijkheid voor de aanpak van pesten door de hele school gedragen wordt, dat er begeleiding wordt aangeboden aan de gepeste leerling en de pester. Maar ook dat de klas betrokken wordt bij het pestprobleem en dat ouder(s)/verzorger(s) steun krijgen.

#### **De algemene verantwoordelijkheid van de school**

- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de leraren voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het voorkomen en aanpakken van pesten.
- De school werkt aan beleid rondom pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school optimaal is.
- De school heeft een inspanningsverplichting om het probleem aan te pakken, maar geen resultaatverplichting .

#### **Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt**

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
- Er wordt, in samenspraak met de jongere, overlegd over mogelijke oplossingen.
- Het aanbieden van hulp door de mentor, indien nodig door iemand van het zorgteam.
- De mentor neemt contact op met de ouder(s)/verzorger(s).
- In overleg met de ouder(s)/verzorger(s) wordt indien nodig de zorgcoördinator om advies gevraagd.
- De anti-pestcoördinator volgt de procedure en wordt, indien nodig, gevraagd om advies.
- Het aanbieden van een training die bijdraagt aan het ontwikkelen van een zelfverzekerde houding.

### **Het bieden van steun aan de pester**

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- Wijzen op gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
- Het aanbieden van hulp door de mentor, indien nodig door iemand van het zorgteam.
- De mentor neemt contact op met de ouder(s)/verzorger(s).
- Indien het gedrag van de pester leidt tot sancties, wordt de teamleider ingeschakeld.
- De anti-pestcoördinator volgt de procedure en wordt indien nodig gevraagd om advies.

### **Het betrekken van de klas bij het probleem**

- De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.
- Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie.
- De mentor evalueert dit regelmatig.
- Ouder(s)/verzorger(s) worden indien noodzakelijk (schriftelijk) op de hoogte gebracht over situatie, afspraken en/of maatregelen.

### **Het bieden van steun aan de ouder(s)/verzorger(s)**

- Ouder(s)/verzorger(s) die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouder(s)/verzorger(s) om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouder(s)/verzorger(s) in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouder(s)/verzorger(s) zo nodig naar deskundige hulpverleners.

## **3.3 Stappenplan na melding van pesten**

De mentor is bij een pestincident de spil bij het maken van afspraken en het contact met de ouder(s)/verzorger(s). Hij/zij is immers degene die de leerlingen en de klas het beste kent. Bij herhaling van het pesten gaat de teamleider een rol spelen in de afhandeling.

### **Eerste interventie**

- Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste leerling en later met de pester. Indien wenselijk organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. De mentor brengt de ouder(s)/verzorger(s), de collega's en de teamleider op de hoogte en vermeldt het gebeurde in Magister.
- De mentor bespreekt direct het vervolgtraject om te voorkomen dat het pesten zich herhaalt.
- De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om de verantwoordelijkheid van ieder groeps lid te benadrukken.
- Wanneer het pesten het klassenverband overstijgt, praat de zorgbegeleider/teamleider eerst met de gepeste leerling en later met de pester. Indien wenselijk organiseert de zorgbegeleider/teamleider een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. De zorgbegeleider/teamleider brengt de mentoren op de hoogte. Deze

informeert de ouder(s)/verzorger(s), de collega's en de teamleider op de hoogte en vermeldt het gebeurde in Magister.

### **Bij herhaling**

- De teamleider neemt de rol van de mentor over, mogelijk in samenwerking met de zorgbegeleider.
- De teamleider heeft zo nodig een gesprek met de gepeste leerling en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden en er wordt contact opgenomen met de ouder(s)/verzorger(s).
- In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
  1. confronteren.
  2. mogelijk achterliggende problematiek op tafel krijgen.
  3. helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
- In het contact met de gepeste leerling wordt gekeken of hij sociaal gedrag vertoont waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters. Wanneer dat zo is, wordt begeleiding/training aangeboden om dit sociaal gedrag aan te passen.
- De teamleider neemt contact op met de anti-pestcoördinator.
- De teamleider adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, de aangeboden hulp te aanvaarden. Mogelijk moet er een traject buiten school gestart worden.
- De teamleider stelt de betrokken ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
- De teamleider bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouder(s)/verzorger(s).
- De teamleider koppelt alle informatie weer terug naar de mentor(en).
- In ernstige gevallen, ter beoordeling van de schoolleiding en anti-pestcoördinator, kan van bovenstaande worden afgeweken. Het oproepen van ouder(s)/verzorger(s), schorsing en eventuele verwijdering van school behoren dan tot de mogelijkheden.

### **3.4 Tips voor de aanpak van cyberpesten**

Bij cyberpesten worden bovenstaande interventies gehanteerd. In voorkomende gevallen zal contact opgenomen worden met de politie.

Indien er sprake is van cyberpesten worden de volgende tips gegeven:

1. Probeer de berichten en/of foto's waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren.
2. Sla telefoonnummers of nick-name van de dader op.
3. Blokkeer de afzender.
4. Gebruik maken van [www.meldknop.nl](http://www.meldknop.nl) voor informatie en melding van het incident.
5. Raadpleeg [www.vraaghetdepolitie.nl](http://www.vraaghetdepolitie.nl) voor informatie m.b.t. aangifte.